

TWENTSE POST

MAANDBLAD VOOR TWENTE

HET LANDSCHAP – DE STRUCTUUR
DE NATUUR – DE MENSEN – HET
LEVEN – DE CULTUUR – DE VOLKS-
TAAL – DE GESCHIEDENIS – DE GE-
BRUIKEN – DE STREEKBELANGEN
DE ALGEMENE ONTWIKKELING

HFD. RED. J. W. M. GIGENGACK

NR. 11 NOV. 1970 9^e JRG.

[Kroniek van Enschede:]

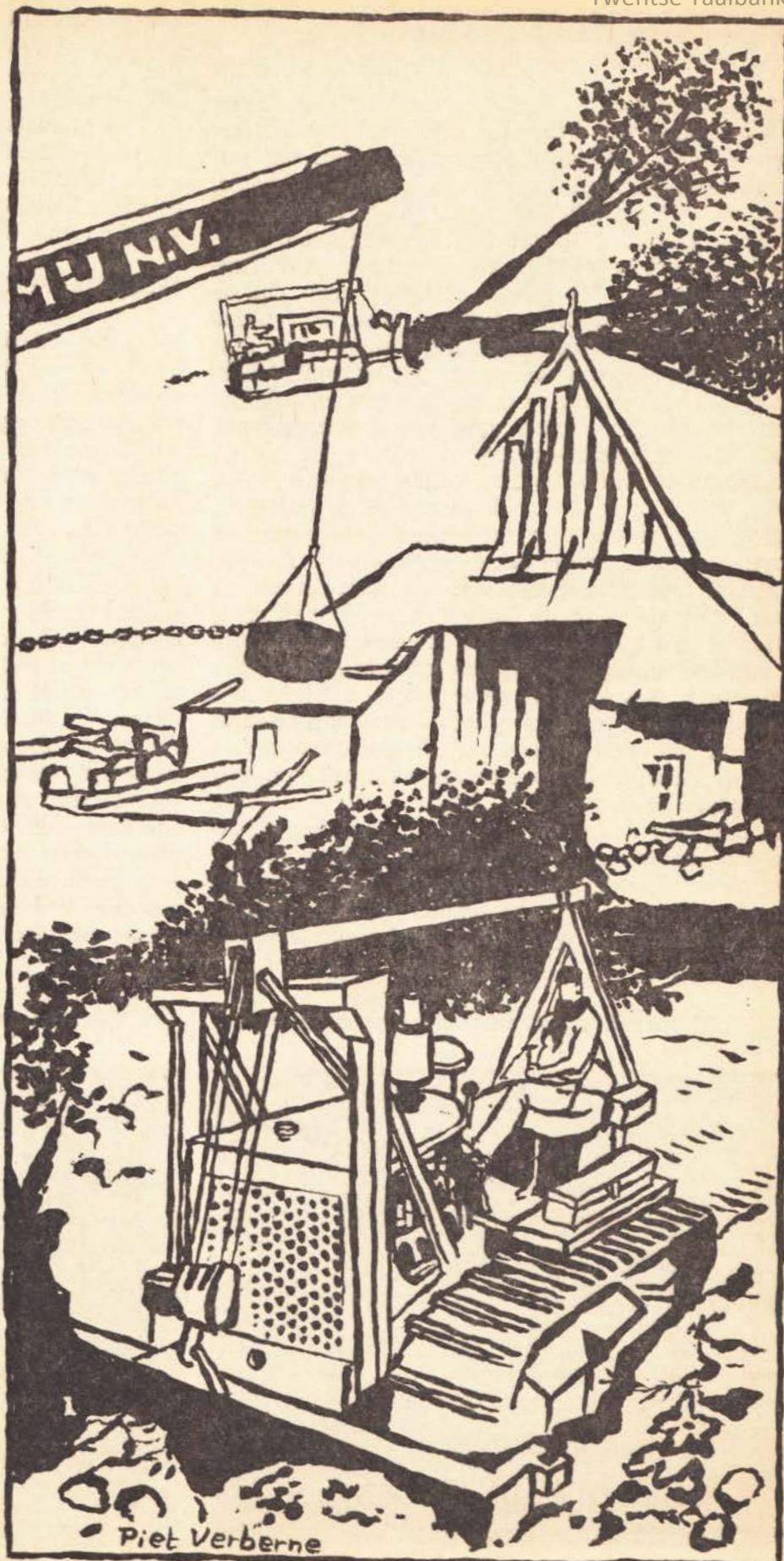
♦

industrie- infiltratie Twekkelo

♦

Redactie en Administr. TWENTSE POST
(waarin opgenomen tijdschrift Twenteland)
Beekstr. 5¹ Hengelo (O.) Tel. 17987
Amsterdam-Rotterdam Bank, Hengelo
Postrekening: 820018 t.n.v. Twentse Post
Abonnements-prijs f 3.—. per half jaar
Losse nummers 75 cent per exemplaar

Advertentie-tarieven op aanvraag. Gehele of gedeeltelijke
overname van artikelen enz. zonder toestemming van de Uit-
geefster verboden. Alle publicaties blijven eigendom v.d. Uitg.

KRONIEK VAN DORP EN STAD

ENSCHEDÉ — Het Twentse landstadje in de voormalige 'Esmarke' [vroeger 'Grote Boer-marke' geheten] dankt zijn opkomst aan een van oudsher levendige handel en nijvere industrie. Sedert 1518 werd in Enschede 'up alle dingsdagen' markt gehouden. Overtollige opbrengsten of produkten van het platteland kwamen hier in de ruilhandel terecht. Al spoedig mengden zich ook de stadsbewoners in het handelsverkeer. Met name de *reiders*, die bij de boeren het ruwe linnen garen opkochten, deden goede zaken. Zij hielpen de boeren bij het uitbreiden van de vlasbouw en beheersten weldra niet alleen de garen-spinnerij, maar ook de plattelands-weverij, doordat zij de boeren behulpzaam waren bij het maken en aanschaffen van weefgetouwen. Om de produktie te verhogen, ging men er toe over, de weefgetouwen samen te brengen in een zogenaamd 'fabricqhues'. In 1650 is er te Enschede sprake van een 'weevekamer' in het 'fabricqhues' op de Labbediek, in de Walstraat, achter de tegenwoordige St. Jacobuskerk. De linnenreders waren 'fabricquers' oftewel fabrikanten geworden. Het spinnen en weven — aanvankelijk omwille van de zelfverzorging — werd van *bij*-taak tot een *dag*-taak en verschaftte lonende arbeid aan een groeiend aantal overtollige werkkrachten van het platteland.

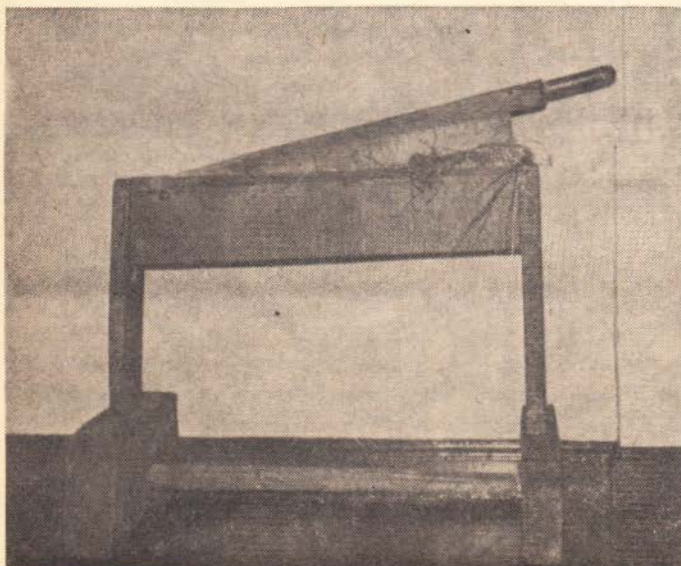
In mei 1967 was het 125 jaar geleden, dat in Enschede de grondslag werd gelegd voor de 'Kamer van Koophandel en Fabrieken voor Twente en Salland', aan welk feit men zonder jubileum-feest of gedenkboek voorbij ging in verband met de benarde

positie van de textielindustrie in de zestiger jaren. De 'Kamer' van Enschede nam in 1842 de plaats in van de 'Enschedese Maatschappij tot Bevordering van Nijverheid en Koophandel' en werd in 1922 met de plaatselijke 'Kamers' van Almelo, Hengelo en Goor tot één geheel samengevoegd [zetel Hengelo], waarbij men ook de Gelderse Achterhoek rekende. Later werd de Achterhoek bij Zutphen gevoegd en ging Twente met Salland samen.

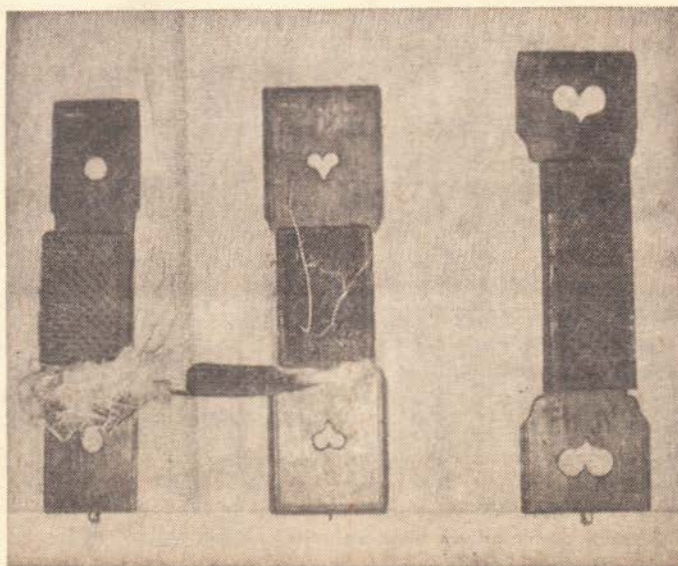
WERKGELEGENHEID

Ofschoon Enschede in de laatste tien jaren circa 15000 arbeidsplaatsen in de textiel verloor, is er op dit ogenblik vrijwel geen werkloosheid in deze stad, hetgeen een teken is van herstel. Zeer recente cijfers over de ontwikkeling in de *dienstensector* geven blijk van een verheugende groei. Thans is 46 procent van de beroepsbevolking in deze sector werkzaam; [tien jaar geleden ruim 33 procent]. Toch beduidt deze gang van zaken allerm minst, dat het economisch klimaat thans geen zorgen baart. De problemen van de industrialisatie in dit gewest en de zorgwekkende situatie in enkele Twentse bedrijfstakken stonden deze maand [12 nov.] centraal in het debat over de begroting van Economische Zaken in de Tweede Kamer. Men ziet de uitvoer vanuit de ontwikkelingslanden van jaar tot jaar toenemen, hetgeen vooral een bedreiging vormt voor de toch al zwaar beproefde textielindustrie in ons land; [zie ook TP van juni j.l.]. Onze industrie, aldus enkele kamerleden, zal zich moeten toelagen op de fabricage van hoogwaardige produkten, waarmee ons land het minst kwetsbaar zal zijn. Bij de overheid dringt langzaam het inzicht door,

....Vlasbraak.... (Textielmuseum Enschede)

....Vlaskammen.... (Textielmuseum Enschede)

dat de regering aan dit proces leiding en steun zal moeten geven. Drs. Nederhorst (PvdA) drong er op aan, de opbrengst van het aardgas te besteden voor de industriële aanpassing en het bijkomende spuurwerk. Verder werd ook aandacht besteed aan de problemen van het milieubeheer in verband met de economische ontwikkeling. Zo zei drs. Wiebenga (PSP), dat het milieubederf in het hooggeïndustrialiseerde westen al zo ver is voortschreden, dat geen enkele uitbreiding meer kan worden geduld.

Tenslotte zij nog opgemerkt, dat de kleine zelfstandigen momenteel eveneens een moeilijke tijd doormaken. Velen van hen zijn door de prijsontwikkeling van de laatste jaren beneden de welstandsgrens gekomen en zien zich genoodzaakt om hun kleine bedrijven op te heffen met weinig aantrekkelijke vooruitzichten op vervangende arbeid vanwege leeftijd of leefpatroon.

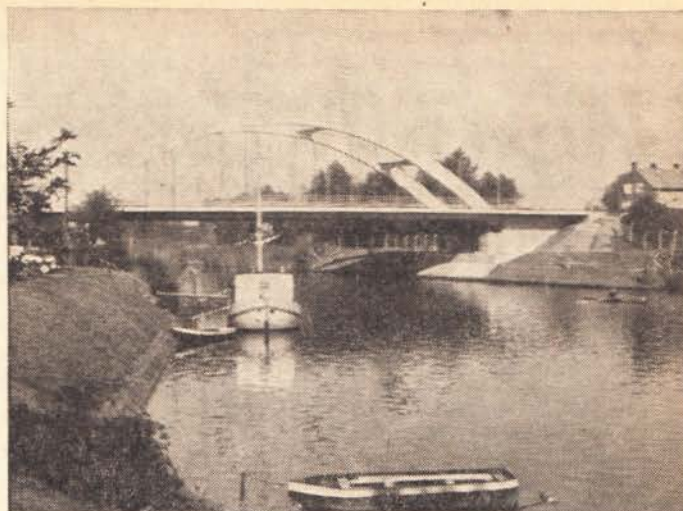
LEEFMILIEU

De leefbaarheid van een gemeente wordt uiteraard niet alleen bepaald door de mogelijkheden op het gebied van de huisvesting en de werkgelegenheid. Er moet ook ruimte zijn voor sport en spel. In 1956 kwam aan de zuidkant van Enschede het sportpark 'Diekman' gereed, een complex van ca. 20 ha. met tien voetbalvelden, twee korfbalvelden, vier clubgebouwen en een zweminrichting, waarvan het instructiebad in 1965 een overkapping kreeg. Verder werden in de zestiger jaren een tiental gymnastiekzalen gebouwd, terwijl ook het particulier initiatief zijn bijdragen verleende aan de leefbaarheid van de gemeente. Wij denken ondermeer aan de stappen, die in de afgelopen vijf jaar zijn gezet om te komen tot de oprichting van een *mobiel trammuseum* alsmede aan het vorig jaar geopende *biljartpaleis 'Stokkers'* met twaalf biljarts en een accommodatie voor 400 toeschouwers.

Naast deze en andere voorzieningen op het gebied van lichamelijke oefening en sport, moest ook gelegenheid worden geschapen voor vrije recreatie in de openlucht. De behoefte aan het direkte contact met de flora en fauna groeide in de laatste tien jaren als nimmer tevoren. Aan het begin van het tijdperk der technocratie is de mens zich bewust geworden van de onvervangbare schat der levende natuur.

NATUURBEHOUD

Op de groenstrook aan de Pathmossingel zagen wij vorige maand de gemeentelijke plantsoenendienst in aktie bij de bestrijding van het zuurstofgebrek in de aardbodem, ontstaan door lekkage van aardgasbuizen. Het vrijgekomen gas beneemt aan de boomwortels de adem en doet boomkruinen en

Elf Duitse landmijnen, 15 ontstekingsmechanismen voor landmijnen en 70 kilo springstoffen werden in mei van dit jaar aangetroffen tijdens graafwerkzaamheden bezijden de Bruggenmorsweg in de direkte omgeving van de LONNEKERBRUG over het Twentekanaal. Op de 1ste Paasdag van het oorlogsjaar 1945 klonk er een enorm machinegeweevuur en zwaar kanongedreun uit de richting van het kanaal. Twee Engelse tanks waren over de Lonnekerbrug gekomen. Een hevige explosie volgde. De brug ging samen met een derde tank de lucht in.

takken verdorren. Met een compressor wordt gedurende 20 minuten met 'n druk van zeven atmosfeer zuurstof in de bodem geperst om de bedreigde bomen nieuw leven in te blazen.

Bestond in de tijd van de markeinstelling de noodzaak, behoedzaam om te springen met de natuur omwille van de instandhouding der plattelands-economie [*heideplaggen* voor de bemesting van de essen en voor de brandstof-voorziening; *bomen* ten behoeve van het 'getimmerte' en de veevoeder-voorziening; eikels en beukennoten], thans zien wij hoe de natuur in bescherming moet worden genomen lijnrecht tegen de economische belangen in, omwille van het behoud der natuur zelve.

Door de uitbreiding van de steden, de voortschrijdende industrialisatie en de aanleg van nieuwe wegen worden steeds meer natuurgebieden opgeofferd aan de 'vooruitgang', terwijl anderzijds de behoefte aan verpozing in de natuur hand over hand toeneemt.

Nadat vorig jaar enkele kleine natuurgebieden voor het publiek zijn ontsloten, met name '*Smulders kleigaten*' en '*Het Haagse Bos*', werd in juni van dit jaar een begin gemaakt met de aanleg van het recreatiepark '*De Rutbeek*', dat is gepland op een terrein van rond 120 ha. tussen Enschede en Buurse, niet ver van het toekomstige crematorium met begraafplaats.

enschede

A.v.d. Leest Radio
Enschede Televisie

Radio onderdelen - Electrotechnische artikelen
 Erkend reparateur en Installateur
 OLDENZAALSESTRAAT 39 — TEL. 10688

Motor defect?
 naar **JULO**
 direct !!!

Pyrmonstraat 15 · 19
 ENSCHDE

Jan Olthuis

v.h. Gauma
UW HERENKAPPER
 Ook voor toiletartikelen
 NOORDERHAGEN 15 (t.o. Astha theater)

► Stereo-Platenspelers
 ► Gramfoonplaten

SPECIAALZAAK Boulevard 90
 Tel. 24863 Enschede
RADIOKO Nieuwstr. 57 Tel.
 13909 Hengelo.

ADVERTEREN IS ETALEREN

Van Loenshof 10 Tel. 15271
 Filiaal: Oliemolensingel 37 Tel. 16118

Voor herenkleding
 het beste bij **Besters**

Van Loenshof 12, Enschede

Voor
 lijn- en rasterclichés

Clichébedrijf

NV v/h Firma
M. J. v. d. Loeff

Achter 't Hofje 3-7, tel. 19266

FA. H. v. d. BERG

OLDENZAALSESTRAAT 65 — TEL. 12543
STEUNZOLEN, ELAST. KOUSEN,
BREUKBANDEN
 Leverancier voor alle ziekenfondsen

Verschenen:

»Huttenkloas«

leven en sterven
 van de Twentse struikrover
 Klaas Annink; [18e eeuw].
 (prijs f 9.75)

UITGEVERIJ WITKAM
 de Klomp 22 — Enschede

BERVOETS - VRIEZELAAR

Schoenen Voor Verwende Voeten

Hengelsestraat 16 - Tel. 18669
 Van Loenshof 5 - Tel. 23257
 Oldenzaalsestraat 93 - Tel. 15553

Voor
 bekens
 en
 medailles bijonsslaagt u zeker
Ripperdastraat 2a, Enschede

Oldenzaalsestraat 34 - Tel. 24440 - Enschede

* suede
 kleding
 * pantalons
 * regen-
 jassen

Voor parapluie en tuin-
 parasol-reparatie naar:
HUCKRIEDE

Hengelsestr. 12A, tel. 15820, Enschede

Wat vunne fietse iejleu ook oet oonze
 zaak begeert

Elke fietse wodt deur oons
 gegarandeerd

Offrein

Oldenzaalsestraat 33
 Telefoon 12602

ADVERTEREN IS ETALEREN

Stamboekhandel NV
ADOLFS & PENNINK
 studieboeken
 pocketbooks - romans

S & S

Exclusieve
 verlichting
 en huish. art.

Enschede - Raadhuisstr. 37

Wee rekken kan geet naor
 zölfbediening

PARAAT

Glanerbrug: bieje TET-bushalte
 In 'n lunchroom kōj lekker etten en dreenken

Fijnhout- en Triplexhandel

Fa. W. LANGE

Spelbergsweg 37, Tel. 4538

levert: Fijnhout, Triplex, Hard- en
 zachtbaard, Vlas- en spaanplaat enz.

Machinefabriek
ARENS & Zn

tandwielen
 Perikweg 52

TAILOR MARKER

het nieuwe doorslagapparaat dat 't doorslaan
 van patronen aanzienlijk vergemakkelijkt !!

OMKEERAPPARAAT

voor ceintuur- en knoopstusjes, schouderband-
 jes, biezen, koordjes, enz. levert U de firma

J. Wagelaar & Zoon

van Loenshof 56-58 Tel. 15684 Enschede

VERBINDINGSWEGEN

De tijd waarin de wegen in Twente bestonden uit karresporen, die vanuit de houtwallen werden overwoekerd met braamstruiken, heesters en andere opslag, is voorbij. De industrie heeft sedert haar ontstaan belang gehad bij snelle verbindingen.

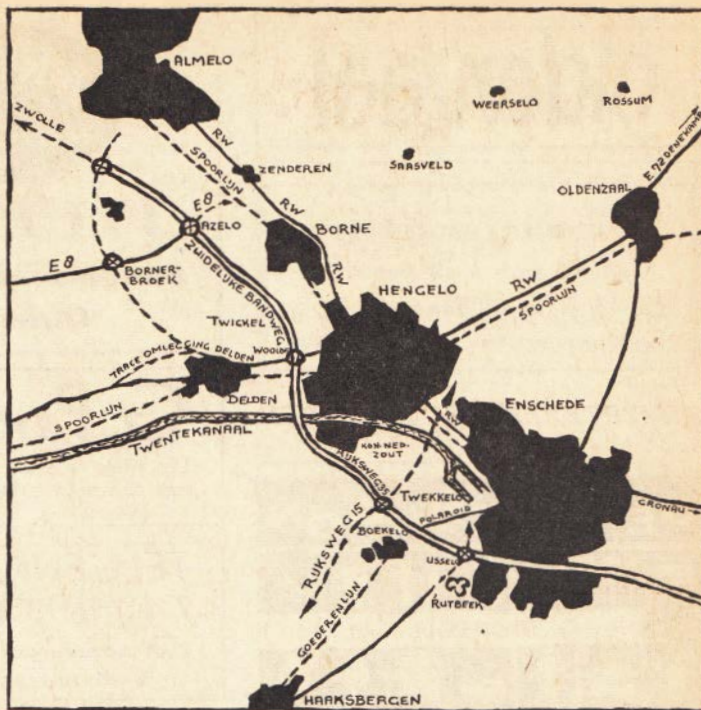
Het transport der gewezen stoffen naar Holland geschiedde oudtijds via Regge, Vecht en Zuiderzee. Voor Enschede was de dichtstbijzijnde haven 'het Catteler' (schippersherberg 'Binnen-Gait') bij Goor. Vandaar gingen de vrachten per as naar Delden en Hengelo. De Heer van Twickel liet in de jaren 1771-1775 een waterverbinding graven van Delden tot een eind beneden genoemde herberg, waardoor de scheepjes en houtvloten nog dichterbij konden komen. Doch na het bestaan van een eeuw werd de haven te Delden — nabij het tegenwoordige *Hotel Carelshaven* — gedempt en verdween de hefkraan, omdat de waterweg praktisch niet meer werd gebruikt; [opkomst Spoorwegen]. Inmiddels waren ook verschillende zandwegen verbeterd, rechtgetrokken en verhard; (voor meer gegevens: L.A. Stroink, 'Stad en Land v. Tw.', p.411).

In 1936 werd het laatste gedeelte van het Twentekanaal — het vak Hengelo/Enschede — voor de scheepvaart opengesteld. Aanvankelijk was genoemd kanaalvak méér zuidelijk geprojecteerd, waardoor dit deel van landelijk Enschede — toen nog gemeente Lonneker — onherstelbaar geschonden zou worden. Mede dank zij de activiteit van het *Genootschap Het Oversticht* boekten de voorvechters van natuur- en landschapsschoon in 1930 een belangrijk succes: het kanaal kwam veel noordelijker te liggen en veel dichterbij de spoorlijn Hengelo/Enschede. Daardoor bleven Twekkelo en de Twekkeler Es vooralsnog behouden voor het nageslacht.

ZUIDELIJKE BANDWEG

Intussen worden Twekkelo en de Twekkeler Es opnieuw met de ondergang bedreigd, terwijl ook de Usseler Es gevaar loopt. In april 1969 maakte Rijkswaterstaat haar gedachten bekend met betrekking tot de aanleg van een nieuwe *Rijksweg 35* (de verbinding Almelo-Hengelo-Enschede-grens), die inmiddels al de naam 'Zuidelijke Bandweg' heeft gekregen. Dit plan wijkt op bepaalde punten vrij sterk af van het Streekplan Twente, met name wat betreft het gedeelte ten zuiden van Almelo alsmede het tracé tussen Hengelo en Enschede; [zie nevenstaande kaart].

Een voordeel van het thans voorgestelde tracé tussen Hengelo en Enschede is volgens Rijkswater-

Op deze tekening ziet men de **ZUIDELIJKE BANDWEG** (aangegeven met een dikke lijn), zoals die van Almelo via de weg Hengelo-Delden naar Enschede zal worden aangelegd.

staat dat de weg op een wat grotere afstand van het Twentekanaal komt. Daardoor wordt het mogelijk om tussen Zuidelijke Bandweg en kanaal een industrieweg aan te leggen die bovendien een behoorlijke kruising kan krijgen met rijksweg 15 (de Gelderlandroute) die Twente met Rotterdam via Achterhoek verbindt.

Bovendien zouden de buurtschap Twekkelo en de daar gelegen landschappelijk waardevolle landbouwgebieden vrijwel geheel ten offer vallen aan de kruising Zuidelijke Bandweg/rijksweg 15, indien het streekplan-tracé zou zijn aangehouden.

Het tracé dat Rijkswaterstaat zich thans voorstelt, laat voornoemd gebied ongerept. De kruising komt nu vlak bij Boekelo.

Evenwel geeft Rijkswaterstaat toe, dat door de wijzigingen méér natuurgebied en landschappelijk waardevolle gronden worden doorsneden!

Geeft Rijkswaterstaat de voorkeur aan het thans voorgestelde tracé boven dat van het Streekplan Twente, Staatsbosbeheer, de Vereniging tot behoud van Natuurmonumenten in Nederland, de Stichting Het Overijsselsch Landschap en het Genootschap Het Oversticht, zijn een andere mening toegedaan. ◊

oldenzaal

Wij zijn ruim gesorteerd in:

Grammofoonplaten

Zowel modern als klassiek.

fa. H. J. v. d. Maagdenberg
Bisschopstr. 46 - Telef. 2266

ADVERTEREN IS ETALEREN

GESCHENKBON

G. Morselt fl.

Zoveel schitterende geschenken...
En evenzoveel verschillende smaken.
Geef een geschenkbond.

Blij met een geschenkbond
G. Morselt

Door de eeuwen heen een meubelstuk, dat sfeer geeft in elk interieur. Permanente expositie in onze toonzalen van vele modellen Gelderse kussen- en rankenkasten

Smellink - Oldenzaal

Autobus-
onderneming
Oldenzaal

Lijndiensten

Oldenzaal - Denekamp - Grens - Nordhorn

Moderne touringcars

Uitgebreid reizenprogramma

In de zomermaanden elke dag tochten in Overijssel
en het Duitse grensgebied

VLUTERS'
handelsonderneming
Oldenzaal

G. Poorthuis

Uw adres voor al Uw schoenen; (dames, heren en kinder.). Vakkundige Rep.
Steenstraat 13 - Tel. 3005 - Oldenzaal

TELGENKAMP's
ZAADHANDEL - Molenstr. 6
Het adres voor tuin-, bloemen-
en landbouwzaden, bestr.midd.

„Doe 't zelf”
met onze Gereedschappen
en U bent veel voordeliger uit!

fa. Groensmit
de grootste sortering, de laagste prijzen
Boterstr. 1, Tel. 2484, Oldenzaal

EEN ABONNEMENT OP DIT
BLAD KOST f 6.00 PER JAAR

Voor
een deskundig uitgewerkte

C.V.-installatie

E. HEIDEMANN & Zn

Boterstraat 13-15, tel. 2077
Eekboerstr. 71, tel. 2708; b.g.g. 2349
OLDENZAAL

voor keukens

Oldenzaalse Bouwmaterialen-
handel N.V.

KIP	KIP	KIP
regelt Uw schade	deukt Uw auto uit	spuut Uw auto

AUTOSPUITBEDR./UITDEUKINR.
Esstraat 6 - Tel. 2251 - Oldenzaal

TELGENKAMP
OLDENZAAL
VOOR *mode* SCHOENEN

ERRES **PHILIPS**
TELEVISIE
Ben Lansink Oldenzaal
Grotestr. 20 Tel. 2981

de zaak met meer
dan 150 toonkamers

Speciale
reparatie-afdeling
Antieke Uurwerken.

TH. BUDDE
JUWELIER-ANTIQUAIR
OOTMARSUM
Marktstr. 10 - Tel. 05419/261

COOP. ZUIVELFABRIEK
De Eendracht
ROSSUM

Het beste adres voor alle zuivelprodukten

RAIFFEISENBANK

'Kedingen'
te

Goor en Diepenheim
voor al uw bankzaken

INDUSTRIE-INFILTRATIE

De Enschedese Natuurhistorische Museumvereniging sloeg groot alarm en protesteerde najaar 1969 in een brief aan Rijkswaterstaat heftig tegen het nieuwe tracé van de Zuidelijke Bandweg.

De gemeenteraad van Enschede gaf op 2 febr. 1970 unaniem de wens te kennen dat de fraaie *Usseler Es* niet ten prooi mag vallen aan de aanleg van Rijksweg 35 (Zuidelijke Bandweg) en de nieuwe Haaksbergerstraat. De Raad steunde de mening van B. & W. dat de kruising van de nieuwe Haaksbergerstraat en RW 35 moet worden verlegd, zodat de *Usseler Es* niet tweemaal door een autoweg wordt doorsneden. Van welker opvatting melding werd gedaan aan Rijkswaterstaat.

In de loop van 1970 spitst de actie zich toe tegen het plan, om in de buurtschap Tweekelo een *industriepark* van 180 hectare aan te leggen.

De heren F. J. ten Cate [Tweekelo-kenner bij uitstek] en ir. E. van Andel hielden gezamenlijk een 'boerderijen-tocht' om handtekeningen te verzamelen. In elke boerderij vonden zij de oudste boer bereid om te tekenen, zodat heel Tweekelo zich in een brief aan B. & W. uitsprak tegen de industrieplannen.

De nog jonge *'Historische Sociëteit Enschede/Lonneker'* kwam eveneens in actie en richtte zich in een adres tot het gemeentebestuur. Dit initiatief leidde op 10 aug. jl. tot een discussie over Tweekelo, aan het eind waarvan de Raad akkoord ging met de door B. & W. voorgestelde beantwoording van het adres, waarin o.m. werd toegezegd al het mogelijke te doen om waardevolle boomgroepen te sparen en waarin ook meegedeeld wordt, dat nog overleg gaande is over instelling van een monumentencommissie. Ook het voorstel van drs. H. J. ter Heege (VVD), om bij de beantwoording van het adres duidelijk te maken, dat over het plan nog geen raadsbesluit is gevallen, werd overgenomen. Dit laatste kennelijk ter geruststelling van het *'Actie-Comité Tweekelo'*.

TWEKKELO IDEAAL INDUSTRIE-TERREIN....

In het antwoord, dat B. & W. zich hadden voorgenomen te richten aan het *Actie-Comité Tweekelo* naar aanleiding van voornoemde protestbrief en waarover de gemeenteraad op 21 sept. jl. moest beslissen, zeggen B. & W., dat „*ofschoon de zorg voor het welzijn meer en meer de aandacht zal gaan vragen en als gevolg daarvan steeds meer offers van de gemeenschap zal gaan vergen, kan en mag het bevorderen van de welvaart zeker niet uit het oog worden verloren. Als gevolg van de bevolkingstoename zal ook de beroepsbevolking toenemen, waarvoor werkgelegenheid moet worden gezocht.*

Met dit gegeven voor ogen, aldus nog steeds B & W van Enschede, menen wij dat de zorg voor de werkgelegenheid zeker niet minder aandacht mag krijgen dan de zorg voor het welzijn, waarbij dan nog komt dat de toenemende welzijnszorgen ten laste van de welvaart komen. De op het gemeentebestuur rustende verantwoordelijkheid voor de werkgelegenheid houdt in elk geval de verplichting in te zorgen voor 'n voldoende voorraad industrieterrein.'

B. & W. wijzen er dan op dat de industrie eisen stelt ten aanzien van de spoor-, water- en wegverbindingen, eisen waaraan het gebied in Tweekelo nu eenmaal voldoet.

Over de toekomstige industrievestiging in Tweekelo — begrepen onder het *'Plan Havengebied III'* — zeggen B. & W., dat het complex 150 ha. omvat. Na aftrek van de groen-, weg- en water bestemde gronden resteert ca. 108 ha. netto-bouwterrein, dat slechts voor de helft mag worden bebouwd.

Het terrein zal gelegen zijn tussen het kanaal en het oorspronkelijke tracé van de Zuidelijke Bandweg — die vermoedelijk zuidelijker zou komen dan eerst gedacht — aan een nieuwe industrieweg tussen Hengelo en Enschede.

HEARING

Op 19 sept. 1970 hield de buurtschap Tweekelo in het zalencomplex 'Melkion' een hearing over de plannen van de Gemeente.

Ir. E. van Andel, leider van de Tweekelose actie, probeerde duidelijk te maken, dat er — op grond van de gemeentelijke normen — tot 1985 voldoende industrieterrein in Enschede aanwezig is. „B. & W. hebben *Tweekelo* en zelfs het *Havengebied II* en *De Slank* niet nodig”, zo luidde zijn conclusie.

Ir. B. C. Kijlstra, landschapconsulent van Staatsbosbeheer, zei het moeilijk te kunnen verteren, dat industrialisatie en stadsuitbreiding bij de overheid prevaleren bóven de zorg voor voldoende recreatieve terreinen.

Prof. P.J.W. Kouwe uit Nijmegen — oudirecteur van het gemeentelijk sociografisch bureau van Enschede — kwam tot de conclusie, dat de in het Streekplan Twente neergelegde uitgangspunten moeten worden herzien i. v. m. de ontwikkelingen van de zestiger jaren.

Twee dagen na deze hearing — de 21ste sept. jl. — besloot de gemeenteraad van Enschede niettemin om de brief van het *Actie-Comité Tweekelo* te beantwoorden zoals burgemeester en wethouders hadden voorgesteld. Dit besluit houdt in, dat het betreffende *Plan Havengebied III* binnenkort ter visie zal worden gelegd. Daarna zal het met eventueel binnengekomen bezwaarschriften door de Raad worden behandeld.

PROZA

EEN DUBBEL KERSTGESCHENK VOOR GREET

GREET LAG OP DE BANK in de knusse woonkamer van het huisje tussen de heuvels. In de box voor het raam speelde Freekje met de blokken, die hij twee dagen geleden op zijn verjaardag had gekregen.

Freekje, peinsde Greet, leek precies op grote Freek met zijn blonde kuif en zijn blauwe ogen. Nog geen twee jaar geleden waren ze getrouwd en vol levenslust in het kleine zomerhuis getrokken. Na alle ellende van het kamers zoeken en nooit slagen, had het zomerhuisje, dat ze plotseling konden kopen, een paradijs geleken. Na een jaar was Freekje geboren en ze waren dolgelukkig met z'n drietjes. Maar al gauw daarna wist Greet, dat er weer een baby op komst was. Een beetje al te vlug, had ze gedacht. Maar ze voelde zich kiplekker en had zich geen zorgen gemaakt. Het zomerhuisje dreigde eerst wel wat klein te worden op die manier. Handige Freek had echter in het "rommelkamertje" een grote kast getimmerd voor alle spulletjes die er stonden en ook de houten wanden betimmerd en behangen. Naar dit kamertje moest kleine Freek nu spoedig verhuizen om zijn huidige "appartement" af te staan aan de nieuwe baby, die binnen een paar weken werd verwacht.

Greet speurde de met een laagje sneeuw bedekte landweg af. Kwam Freek nu maar thuis! Hij had beloofd er om zes uur te zijn. Hij zou een kerstboom en wat versierselen meebrengen, want morgen was het Kerstmis. Ze verheugde zich al op het glunderende gezichtje van Freek-junior, wanneer hij de boom zou zien met de lichtjes en de glimmende ballen. Hij hield van alles, wat glinsterde en glom.

Er was in de verste verte nog geen auto te zien. Wel zag ze licht branden in de boerderij van Riekje's vader. De oude hofstede leek wel een kerstkaart met die sneeuw op het dak, het licht, dat uit het raam scheen en de benieuwde bomen er achter. Hulpvaardige Riekje, mijmerde ze, de altijd opgewekte boerendochter die haar zo flink geholpen had toen ze zich de laatste maanden helemaal niet goed gevoelde en door galaanvallen werd geplaagd. Dat kwam door de ligging van de baby, had de dokter verklaard. Ze kreeg een vetloos dieet voorgeschreven en verder was er niets aan te doen. Met de komst van de kleine zou de kwaal wel verholpen zijn. Maar het was allemaal erg onprettig: de droge

aardappelen, het gekookte stukje vlees, geen melk, geen kaas, geen koffie, droog brood. Ze had meestal geen trek en ze voelde zich slap. En dan die afschuwelijke pijn, als ze toch weer een aanval te verduren kreeg.

Ook nu voelde ze de pijn opkomen. Dit keer was het haar eigen schuld. Riekje had zoals gewoonlijk al vast koffie gezet voor Freek. Verleid door de aangename geur had ze opeens zo'n zin gekregen, dat ze samen met Riekje een kopje had gedronken. Haar trouwe hulp-in-de-huishouding was daarna vertrokken en hier lag ze dan nu. En nog steeds geen Freek, ofschoon het al tegen zevenen liep. En ze moesten de boom nog versieren!

Freek was veel weg de laatste tijd. Hij kon er niet tegen, dat ze ziek was en lusteloos. Hij hield van vrolijkheid en bruiste van gezondheid en levenslust. Zelf kon ze de moed niet meer opbrengen om vrolijk te zijn. Alles viel haar zo zwaar: het werk in huis en de zorg voor Freekje. Deze hele toestand had volgens Greet een verwijdering teweeggebracht tussen haar en Freek. Ze voelde zich er schuldig aan, maar ze was ook zo moe. Freek begreep dat niet en vond, dat ze maar wat flinker moest zijn.

Freekje in de box begon te dreinen. Geen wonder, het was ook bedtijd voor het jong! Moedeloos stond ze van de bank op. Oei, daar had je weer zo'n steek. Zou dat nu echt van dat beetje koffie komen? Ze steunde even op de tafel en keek nog eens door het raam. Nog geen auto te zien.

Freekje had het intussen op een brullen gezet. Ze wilde naar hem toelopen, toen ze weer een pijnscheut voelde. Het was niet de normale pijn van een galaanval maar een andere pijn, die haar aan vroeger herinnerde. Nee, ze moest zich vergissen, dat kon niet waar zijn — het zou nog een paar weken duren, eer de baby geboren zou worden. Ze probeerde Freekje uit de box te tillen, maar het ging niet. En weer snierpte er een pijnscheut door haar heen.

Dit keer wist ze het zeker: het was de baby. Wat moest ze nu beginnen? Ze had geen telefoon en helemaal naar de boerderij lopen ging ook niet meer, nog afgezien van de glibberige weg.

"Freek, Freek, kom toch gauw alsteblijft," bad ze. En de babykamer was nog niet eens in orde! Gelukkig, dat het kleine babygoed allemaal gewassen en gestreken in de commode lag. Dat had ze net deze week gedaan met de hulp van Riekje.

Daar had je weer zo'n scheut! En Freekje huilde nog steeds. Ze gaf hem een biscuitje. "Zal Freekje lief zijn? Mamma is ziek." Maar de kleine rakker gooide z'n biscuitje weg en begon te krijsen.

Weer een scheut! Greet raakte in paniek. Wat moest ze toch beginnen? De wieg stond klaar — dat was tenminste iets. Water opzetten in de keuken voor kruiken! Weer een scheut, en nog steeds

geen Freek. Zeil in bed doen en het bed verder klaar maken. Dat lukte tussen twee weën door. Kleine Freek was gelukkig even stil en sabbelde op het biscuitje, dat hij weer te pakken had gekregen.

Ze keek nog eens door het raam. Bij de boerderij stak iemand het erf over. Ze zwaaide met haar armen, in de hoop, dat men haar zou zien. Maar wie het ook was, hij merkte niets en liep de schuur in. Moedeloos keerde ze zich van het raam af. Weer een wee! Toen het even voorbij was, zette ze het elektrische kacheltje in de slaapkamer aan. Was het daar tenminste niet zo koud.

En toen hoorde ze het bekende geluid van Freek's auto. Ze slaakte een zucht van verlichting: gelukkig!

Hij kwam binnen met een den op z'n schouder en zei lachend: "Nu, wat vind je er van? Is het geen pracht-boom?" Toen pas zag hij haar bedrukte gezicht. "Maar, wat is er kindje. Voel je je niet goed?" "De baby, ik geloof, dat de baby komt," stamelde ze, "en we hebben de babykamer nog niet eens klaar!"

Hij zette de boom in een hoek van de kamer, leidde haar behoedzaam naar de bank en ging naast haar zitten. "Weet je het wel zeker? Het is toch de tijd nog niet."

Aan haar verkrampde gezicht zag hij toen, dat het wel degelijk waar was.

"Blijf hier maar rustig zitten, dan zal ik vlug de dokter bellen — alles komt best in orde!", bevestigde Freek haar.

Het paniekerige gevoel viel van haar af, nu ze niet meer alleen was. Freek repte zich naar de boerderij en was al met een paar minuten terug. Riekje was met hem meegekomen. Samen verplaatsten ze Freekje's ledikant en maakten ze de babykamer in orde op haar aanwijzingen. Toen bracht Freek zijn zoon naar het bed in de nieuwe slaapkamer.

Om één uur in de nacht werd de baby geboren. "Ons Kerstkindje", zei Freek, terwijl hij het schattige meisje met de rose wangetjes en de pikzwarte haartjes in haar armen lei.

Greet werd de volgende morgen wakker met een gevoel van opluchting. Wat was er ook weer gebeurd? O ja, de baby was er. Mondjesmaat kwamen nu ook andere herinneringen tot leven. De gal-aanvallen, die voortaan verleden tijd zouden zijn. Het onaangename dieet, dat kon worden beëindigd. En het was Kerstmorgen! Ze glimlachte gelukzalig.

De deur ging open en daar kwam Freek met een dienblad, waarop een kop thee, een beschuit en een pakje met een strik er om. "Voor mijn lieve, flinke vrouwtje", zei hij.

De tranen sprongen Greet in de ogen. Freek, die het zag, vervolgde onmiddellijk: "En wat zeg je van de boom? Die heb ik vannacht nog moeten op-tuigen. Dat komt er van, als je vrouw zulke gekke kuren krijgt 's avonds voor Kerstmis!"

Vanuit het bed kon ze door de openstaande deur de prachtig versierde boom goed zien. "Geweldig! En ik heb er niets van gemerkt! Ik was ook zo moe. Maar heb jij wel geslapen vannacht?"

"Best, hoor", antwoordde Freek. "Drink jij nu eerst maar eens van je thee. Riekje zal zo ook wel komen, die helpt ons vandaag en morgen uit de nood. Na de feestdagen zullen ze van het kraamcentrum proberen een hulp te sturen."

Greet dronk een paar slokjes thee en begon toen het pakje open te maken. Er kwam een wit doosje te voorschijn met de naam van een juwelier in goud er op gedrukt. Ze opende het voorzichtig. Op een ondergrond van nachtblauwe, kunstig gedrapeerde zijde, lag een mat-glanzende snoer parels! Weer drongen de tranen in haar ogen. Alles kwam ook tegelijk: de baby, Kerstmis en nu die prachtige parels!

"Wat geweldig, Freek, dank je wel. Maar dat is toch veel te veel. Hoe heb je het geld er voor bij elkaar gekregen?"

"Ik heb er wat bij verdiend 's avonds, daarom was ik ook altijd zo laat. Jij was altijd al zo gek op parels. Daarom besloot ik je een collier te geven, als de baby geboren was. Ik vond, dat je dat wel verdiende na alle misère van de laatste tijd. Nog een geluk, dat ik ze net gisteren gekocht heb!"

Hij sloeg zijn arm om haar heen en Greet voelde, terwijl Freek haar kustte, dat alles weer goed was als vroeger.

JEANNE MEEKES, HENGELLO

WAT TOET 'T DAOR TOCH?

Wat toet 't daor toch van wieden?

Daor kleenkt van allen kaant

'n Leed van zeut verblieden,

Dat jach mien hett' in braand:

Den Mirreweenter-hoaren

Röp wear in Tweantelaand!

Wat röp den hoalten hoaren?

Wat blös hee veur meziek?

„Het Keend wodt oons geboaren,

Het Keend zo loveliek!"

Bliev' blaazen, hoalten hoaren

Dien leed — an zin zo riek!

TOON BORGHOOES, OLLENZEL

hengelo

PORTJE

Deldenerstraat 8
Hengelo (O.)

DAMES-, HEREN-,
KINDER-PYAMA'S
EN -ONDERGOED,
SCHORTEN, ENZ.
Altijd goedkoop

BLOEMSIERKUNST
K. Hunia & Zn.

Tuindorpstraat 38, Tel. 12751

Het beste adres voor:

**GEDISTILLEERD, WIJN, BIER,
LIKEUR, LIMONADE**

Fa. Jac. Krabbenbos
Molenstraat 18

**Nu ook Alfa-Romeo
in Hengelo-omgeving**

AUTOMOBIELBEDRIJF
Deldenerstr. 42, Tel. 12120

ERNE

HET SPEELGOEDPALEIS

Teutelink

Enschedeese str. 22, Hengelo

BEHANG EN VERF

Fa. Wed. J. Walhof

Dorpsmatenstraat Hengelo

Ijzerwaren, Gereed-
schappen, Bouwbeslag.
Tuin- en Huish. artik.

A.H. Knoef
OLDENZAALSTRAAT 10
HENGELO

Timmerfabriek

Hannink

Hengelo (O.) — Tel. 13701

Levering van:

kozijnen, ramen, deuren, trappen
enz. voor utiliteits- en woningbouw

H. ter Braak

Gasconvectoren, Haarden, Electro-
en Sanitair

Bornsestraat 24

Tel. 16137

**Het wonder
van Hengelo**

Willemsplein 37
HENGELO

Magazijn voor

Rijwielen, Onderdelen en Electra

VERSTEEG's

vearve
veur hoes en earve
Sloetsweg 382
Hengelo (O.) — Tel. 12207

Autosputinrichting BEVELSBORG

Ingericht met moderne AUTOSPUIT. en
MOFFELCABINE
BINNENHAVEN 68 TEL. 14432

COOP.

RAIFFEISENBANK

Parallelweg L.S. Hengelo Tel. 10061
Bijkantoren: Oldenz. str. 168, Beukweg 81
en Oelerweg 28

Broekhuis

de boekhandel
met de grote keuze!

Enschedeese str. 19 - Hengelo

SINDS 1845:

Van Wezel

Transport — Montage

Kraanverhuur

Tel. Hengelo 19541

Tel. Amersfoort 11333

„Wiej veurt van allens”

Een grote keuze SCHILDERIJEN
ETSEN
REPRODUCTIES

kunsthandel Prins

Marktstraat 21 - Tel. 14256 - Hengelo — Wij verzorgen al Uw inlijstwerk

● MEUBELEN
● TAPIJTEN
● BEDDEN

PETRI voor de moderne
woninginrichting!!
MARKTSTR. 15

Automobiëlbedrijf

Van Laar

en

Feijten

Enschedeese str. 127 - Tel. 13983 - Hengelo

DAF

MORSINK

SOLASPECIALZAAK *Servieren*

Weemenstr. 6, Tel. 17832 Hengelo

't Is ne oetgemaakte zaak:

„Wa'j ook koopt, 't is aaltied raak
a'j bij Elbert kieken gaot!”

Da's méer weerd as nen goeien raad

G. Elbert TWEKKELERPLEIN
(Waarbekeweg, Hgl.)

Rijwielen - Motoren Bromfietsen

VERLICHTING

v. Merksteijn

Burg. Jansenplein 35 - Tel. 18556

EEN ABONNEMENT OP DIT
BLAD KOST f 6.00 PER JAAR

H J. Krakers

AANNEMERSBEDRIJF

Tel. Hengelo 12964

Nieuwbouw, Onderhoud- en Betonwerken

NAAMKUNDE

VELDNAMEN

Onder auspiciën van het Drents Genootschap is zojuist verschenen: „*De veldnamen in de gemeente Sleen*”, verzameld en in kaart gebracht op het kadastrale plan van 1832 door J. Wieringa.

Het boekje bevat historische gegevens, waarop de basis van de kaart berust. Het geeft verder aan het doel van de kaart en het belang dat ermee gemoeid is. Bovendien verklaart het de betekenis van enkele veel voorkomende landschappelijke benamingen, zoals *es, made, veld* e.a.

Twee registers — één alfabetisch en één volgens kadastrale indeling — voltooien het geheel.

Als bijlage treft men aan: een uit drie delen bestaande veldnamenkaart van de gemeente Sleen op de kadastrale basis van 1832; [Schaal 1 : 5000].

We hebben hier te maken met een prachtig initiatief, dat elders navolging verdient.

Het vastleggen van veldnamen op kaart is daarom zo belangrijk, omdat door de vele ruilverkavelingen en de uitbreiding van de steden en dorpen de oude namen teloor zullen gaan.

Tevens verandert de terreingesteldheid, waaraan deze namen vaak hun betekenis ontleenen, er althans mee in verband staan.

„*De veldnamenkaart kan dienen als uitgangspunt voor historisch-geografische studies en voor studies naar de spreiding van dialectvormen*”, merkt de schrijver op. In veldnamen zijn vaak oude woorden bewaard, die overigens in onbruik zijn geraakt. Dit is dus van belang voor de taalkunde. Ook eigenamen komen hier soms in een oudere vorm voor, die aanwijzing kan geven omtrent de etymologie of woordafleiding.

Voor de studie van de Oostnederlandse dialecten bevat het namenmateriaal veel waardevolle gegevens.

Het zou aanbeveling verdienen ook voor Twente om hier te beginnen met het vastleggen op kaart van de nu nog bekende veldnamen. De ruilverkaveling beslaat hoe langer hoe meer gebieden, met als gevolg verlies van veldnamen en verandering van geografische toestand, waarop die namen vaak betrekking hebben.

De *Stichting Heemkunde voor Ootmarsum en omstreken* houdt zich o.m. ook met deze materie bezig. Ze heeft reeds vele namen van het vroegere *wigbold Ootmarsum* in kaart gebracht en wil haar bemoeienis nu uitbreiden met de vroegere *marken Hezinge, Nutter en Oud-Ootmarsum, en Groot- en Klein Agelo*.

Ze betreurt hierbij het gemis van deskundige leiding. Toch menen de leden van de werkgroep, die zich hiermee onledig houden, dat ze nuttig werk verrichten, al kan het dan niet op wetenschappelijkheid aanspraak maken.

Verder heeft de Naamkundecommissie van de Kon. Ned. Akademie van Wetenschappen te Amsterdam reeds heel wat materiaal verzameld, ook voor Twente, door middel van lijsten, die betrekking hebben op veldnamen en die door haar correspondenten, verspreid over het gehele land, worden ingevuld, daarbij rekening houdend met de geografische ligging en landbouwkundige toestand.

Hier is dus veel materiaal aanwezig dat nog om bewerking vraagt, maar het is, dunkt me, niet voor bestrijding vatbaar, dat op dit gebied nog veel terrein braak ligt.

Het hierboven besproken boekje over de veldnamen van Sleen met bijbehorende 3-delige kaart [verkrijgbaar bij het Drents Genootschap te Assen, à 12.50] moge een aansporing zijn om zich hierover ook in Twente te beraden.

P. VAN DER MAAS, OOTMARSUM

BOEKEN

DENEKAMP VROEGER EN NU

De doorbraak van wegen in het hart van Denekamp, waardoor het dorpsbeeld dit jaar ingrijpend werd veranderd, stimuleerde tot het samenstellen en uitgeven van een fotoboek over oud en nieuw Denekamp. Een boeiend verhaal in beelden, met zorg en verstand samengesteld door de Denekamper Th. Looman en uitgegeven door de Twents-Gelderse uitgeverij W. G. Witkam te Enschede. Wie al bladerend de veelal unieke ansichten bekijkt met de charmante vakwerk-huisjes, oude gebouwen, dorpsgenoten in Twentse klederdracht, deftige notabelen, antieke vervoersmiddelen enz., vraagt zich verwonderd af waar de tijd is gebleven. Elke Denekamper met hart voor „*t'olde dorp*” zal dit boekje willen bezitten.

WEERSELO IN OUDE ANSICHTEN

In de populaire serie fotoboeken van de Europese Bibliotheek te Zaltbommel, is thans ook een deeltje over Weerselo verschenen. Onder redactie van de heer H. J. Kollen is een unieke verzameling oude foto's, ansichten en kaarten over Weerselo bijeengebracht, waaruit o.m. blijkt, dat in deze gemeente vele mooie gebouwen hebben gestaan, zoals enkele havezaten. Voor liefhebbers een fijn boekje.

almelo

Bondsspaarbank
Nutsspaarbank
 voor al uw BANKZAKEN

♦
 Kantoren te Almelo, Wierden,
 Vriezenveen, Rijssen, Nijverdal en
 Borne

Veur MEUBELS en allens, wat
 er zo biejkomp kieken, naor:
TOON a.d. **Tuinstraot**
 Tel. 3880

Het Twentse Serviezenhuis

Heeringa & Co

Grotestr. 79, ALMELO

Wedgwood, Spode,
 Royal - Copenhagen

Olympia
 Tel- en Schrijfmachines
G. H. v. d. VEEN
 ALMELO, Tel. 2666
 HENGLO, Nieuwstr. 38, Tel. 3159

■ VEEVOEDER
 ■ KUNSTMEST EN
 ■ LANDBOUW-
 [BENODIGDHEDEN
 in de beste kwaliteiten !!!

Door grote
 omzet **A.B.T.B.**
 lage prijzen **ALMELO**
 bij

Hotel Haarhuis Zenderen

In 't herte van Twente

HOTEL-CAFÉ-RESTAURANT

de Mooie Vrouw

(TEVENS BENZINE-STATION)
 Een van de oudste zaken in Twente
 OOTMARSUMSESTRAAT 488 - ALMELO

drogisterij - parfumerie
PRÜMERS

Bornsestraat 72 - Tel. 5650
 Het huis voor geschenken

Coöperatie
De Landbouwoöperatie

is een bolwerk ter beveiliging
 ter verdediging
 ter bevordering
 van de economische belangen
 van de vrije zelfstandige onder-
 nemers in de landbouw te weten
 de Boeren.

**COöP. LANDBOUWERS-
 BANK EN HANDELSVER.**

In vrogger dage daansen de leu op
 de dell' 'n veertoer. Weer völ later
 'nzeuvenspoonk. Rechtervoort foxtroet,
 wals en cha cha cha in niejmoodse
 daansscholen:

Wim POLMAN
 Ootmarsumsestraat 26 - Tel. 4880

CHEMISCH REINIGEN

In één dag klaar
 Better · Vlagger · Goedkoper

Tempo Rohofstraat 2
 Telef. 14354
 (FILIAAL: Wed. Veldhuis, Ootm.str. 276)

wij zijn gespecialiseerd in alle
 voorkomende drukwerken zoals

- familiedrukwerk
- periodieken
- blocs enz.

DRUKKERIJ

landhuis

Elke gemotoriseerde weg-
 gebruiker tankt bij voorkeur
 vloeibare brandstof bij:

„Total-Bornerbroek”

omdat hij dan

- ▶ zuinig en voordelig rijdt
- ▶ met soepel lopende motor
- ▶ die het volle vermogen behoudt

- **DIV. PLAATSEN** -

„de kop'ren smorre”

Twents einoes in Maarkel

an de grote weg van Hengel naor Deamter
 [Twentse specialiteiten]

RAIFFEISENBANK

DELLEN

Alle Bankzaken

SPOORSTRAAT 9 - TEL. 05407-1437

Wie helpt met an de
 bleu en veuroetgang
 van **MAARKEL**
 met wiede umgeffing

- Coöp. Boerenleenbank en
- Coöp. Landbouwvereniging

C.L.V. LANDBOUWERSBELANG

Haaksbergen

C.L.C.-mengvoerders
 Ruwvoerders
 Brandstoffen

DENKT BIJ HET OPLOSSEN
 VAN UW PROBLEMEN

RUIMTEVERWARMING
 OOK AAN AARDGAS

Gem. Energiebedr. Rijssen

ADVERTEREN IS ETALEREN

**Coop. „De Landbouw” W.A.
 GOOR**

Het adres voor:

Mengvoerders onder C.L.O.-
 controle, Meststoffen, Brand-
 stoffen, Bestrijdingsmiddelen,
 Kruidenierswaren, Landbouw-
 werkzaamheden enz.

BOERENLEENBANK
Weerselo

Verzorgt al uw bankzaken. Hoogste spaarrente.

TIENDE AFLEVERING JAARBOEK TWENTE

Tien jaar geleden werd de grondslag gelegd voor het Jaarboek Twente.

De eigen waarden in het licht stellen en grotere groepen van de bevolking ervoor interesseren, dat was het doel dat de grondleggers voor ogen hadden. Een formulering, die ons na tien jaar wat zwaarwichtig in de oren klinkt, aldus hoofdredacteur B. H. A. M. Plegt in een kort voorwoord, maar zij was in elk geval duidelijk.

Het Jaarboek Twente 1971 geeft wederom een uitstekend beeld van wat mensen in deze regio bewoog en bezig houdt.

De inhoud is veelzijdig en aktueel. Onderwerpen als *'Sterrenkundige activiteiten in Twente'*, *'natuur- en landschapsbescherming'*, *'kunst'*, *'architectuur'*, *'monumentenzorg'*, *'volkskunde'*; [begravenisgebruiken in het oude Vriezenveen], *'historie'* en *'streektaal'* bieden een rijkdom aan informatie, alsook veel stof tot studie, verdieping en aangename verpozing. Daarbij zijn de vele foto's en andere afbeeldingen steeds weer boeiend en verhelderend, mede dank zij de vakprestatie van de drukkers.

Wij herkenden in deze 10de aflevering van het Jaarboek Twente ons eigen gezicht, ons levensgevoel, onze zin-voor-gemeenschap en ons geloof in de toekomst.

Dat steekt een hart onder de riem. Ook bij U en vele anderen, naar wij hopen!

'HUTTENKLAOS' HERDRUKT

Het bekende griezelverhaal *'Huttenklaos'* van de inmiddels overleden schrijver jhr. F. W. W. H. van Coeverden uit Goor is voor de derde maal herdrukt.

Aanvankelijk verscheen deze vooroorlogse *'best-seller'* als feuilleton in *'de Nieuwe Hengelose Courant'*, die werd gedrukt bij Drij. Smit in de Twentse metaalstad en welk bedrijf juist deze maand na een honderdjarig bestaan moest liquideren. Dezelfde drukkerij verzorgde destijds een overdruk in boekvorm. Na de 2de wereldoorlog volgde een tweede druk bij Drij. Bokhove in Goor en thans heeft de Twents-Gelderse Uitgeverij Witkam te Enschede een derde druk op de boekenmarkt gebracht.

De trieste levensgeschiedenis van de Twentse struikrover *'Huttenklaos'* is in grote lijnen algemeen bekend. De schrijver Van Coeverden heeft haar met veel fantasie te boek gesteld. De kern van het verhaal — de roof- en moordzucht van de *'Huttenklaos'*-familie alsmede de barbaarse terechtstelling van dit Twentse boerengezin — berust op ware gegevens en spreekt wellicht daarom ook nu nog tot de verbeelding.

TWENTSCHE ALMANAK 1971

In het jaar 1879, waarin ondermeer de Hengelose bierbrouwerij werd opgericht alsmede de appendagefabriek Dikkers te Hengelo, verscheen ook de eerste aflevering van de *Twentsche Almanak*. Dat was in het tijdperk van de stoommachine; [opkomst spoorwegen en groot-industrie]. Vele veranderingen hebben sedertdien plaats gevonden. Maar onverstoortbaar als de loop der seizoenen verschijnt elk jaar opnieuw de *Twentsche Almanak*.

De 92ste aflevering biedt wederom praktische informatie voor het leven van alle dag. Naast een Romeins Callendarium met gegevens over het kerkelijk jaar, week- en jaarmarkten met voorspellingen van het weer, bevat het boekje uitgebreid adressenmateriaal op schier elk gebied van het maatschappelijke leven in regio en provincie. Een handige gids derhalve voor stads- en landsman. Liefhebbers van de streektaal kunnen bovendien weer hun hart ophalen aan een humoristisch dialektverhaal van H. Klaassen uit Albergen.

GEMEENTE

GEWESTELIJKE BESTUURSVORMING

ENSCHDEDE — Tijdens een debat op 23 nov. over de Enschedese begroting 1971 bleken de meningen van de Enschedese gemeenteraad ten aanzien van de gewestelijke bestuursvorming nogal uiteen te lopen.

De KVP wil op korte termijn een Stadsgewest Enschede vormen, evenals dat in Almelo het geval is. D'66 deelde mee, achter de Twenteraad te staan, zij het dan, dat het huidige gebied zal moeten worden uitgebreid. Verder zouden de activiteiten van de Stedenband in de komende drie jaren moeten worden gestopt.

De VVD wil streven naar een geleidelijk te vormen Gewestraad Enschede.

Het PAK drong aan op een spoedig onderzoek naar de meest gewenste bestuursvorm.

Het GPV vond, dat een duidelijke lijn *'van wat men wil'* nog niet zichtbaar is.

GEWEST ALMELO TE KLEIN VAN OPZET

DEN HAAG — Tijdens een contactbijeenkomst van de oostelijke pers met vertegenwoordigers van de KVP-fractie op 24 nov., oefenden de Kamerleden nogal wat kritiek uit op de vorming van het Gewest Almelo. Zij menen dat deze kleine schaal van gewestvorming een struikelblok zal zijn voor het streven van de Overheid om te komen tot grote gewesten.

Spaar mee bij de Boerenleenbank

Boerenleenbank De Lutte
MET KANTOREN TE DE LUTTE
OVERDINKEL, GLANERBRUG
Hoge rente voor al Uw ingelegde spaar-
gelden. Lage hyp.- en voorschot-rente

BOERENLEENBANK
Lattrop
Tilligte

Spaarbank — Alle Bankzaken

BOERENLEENBANK
Saasveld

Hoogste spaarrente. Voordelige voorschot- en
credietleningen. Verzorgt al Uw Bankzaken.

Spaar bij de

BOERENLEENBANK
Haaksbergen

de spaarbank
voor iedereen

Boerenleenbank
ROSSUM

Verzorgt alle bankzaken

Boerenleenbank
Denekamp
de bank
voor iedereen

BOERENLEENBANK
HENGELO

KANTOREN: Achterhoekse Molenweg 64
Brinkstraat 20 (Markt)
J. Haydnlaan 48
Koekoekweg 34
Steenbakkersweg 1

Deurningen | Beckum
Hoofdstraat 19 | Beckumerschoolw. 43

Spaarbank - Alle bankzaken
Alle verzekeringen

BOERENLEENBANK
Enschede-Lonneker
de bank voor iedereen!

Hoofdkantoor: Fazantstr. 116
Bijkantoren: Boulevard n. 347
W. Nijhuisst. 224
GJ v. Heekst. 223
Oldenz.str. 191

Lonneker: Scholten Reimerstr.

BOERENLEENBANK

Wegdam

Voor alle bankzaken, Voorschotten,
Credieten en lopend rekeningverkeer.

Sparen bij de
Boerenleenbank
OOTMARSUM

•
voor vakantiereizen
en alle verzekeringen

BOERENLEENBANK
OLDENZAAL

- Rente 4-8 pct.
- De spaarbank voor iedereen

alle financieringen

Maak geen abuis..
voor kwaliteit:

HET ZUIVELHUIS

Markt 3 - 05419/537 - Ootmarsum

Cöop. Aan- en Verkoopvereniging

Deurningen

Tel. 05402-201

Veevoeder, Meststoffen
Brandstoffen, Zaaigoed
Pootgoed, Div. artikelen

Alle veevoerders onder CLO-contrôle

TRACTOREN
SCHOLTEN

Deurningen - Tel. 228

Een FIJN geschenk
zowel om te geven
als om te ontvangen

HET NIEUWE

Jaarboek
Twente

1971 Verkrijgbaar in de boek-
handel voor f 6.95 p. ex.
of overschrijving van het betreffende
bedrag op postgiro 1019443 van
Stichting Jaarboek Twente Hengelo.

VORIGE UITGAVEN
nog beperkt voorradig

Hoogste rente over Uw spaartegoed

UIT STAD EN STREEK

MIDWINTERHOORN-BLAZEN

VOLTHE — Op 24 nov. kwam de 'Kermissie veur 't Mirreweenterhoornbloazen' voor haar jaarlijkse vergadering bijeen in de havezathe 'Het Everlo' te Volthe.

De jaarlijkse wedstrijd voor midwinterhoornblazers (senioren) vindt plaats op 27 dec. ('Derde Kerstdag') op het erve Elleman te Losser, dicht bij de Ellemansbrug over de Dinkel (nabij café Morshuis aan de weg naar Overdinkel).

De jaarlijkse ontmoeting voor junioren is vastgesteld op zondag 3 jan. bij de watermolen van Bels in Hezinge.

In de Adventstijd zullen de midwinterhoornblazers elke vrijdagavond tussen acht en negen uur te beluisteren zijn in de oost-Twentse buurtschappen. Dit ook in Goor, waar enkele enthousiastelingen het oude gebruik sedert vorig jaar weer hebben opgevat. Verder wordt er als vanouds geblazen voor de nachtmis in de Kerstnacht bij diverse kerken in Oldenzaal, in een aantal kleinere plaatsen alsmede in Almelo, waar de blazers van 'de Krommendiek' vorig jaar op verzoek van de pastoor tijdens de beide nachtmissen in de kerk van Mariaparochie hun hoorns lieten klinken, hetgeen diepe indruk heeft gemaakt en ook voor andere plaatsen wordt aanbevolen.

Voorzitter A. Reef deelde mee, dat er momenteel

contact wordt gezocht met midwinterhoornblazers uit de streek om Oldenburg in Duitsland. Van de hand van het commissielid Everhard Jans verschijnt binnenkort een boekje over dit oude gebruik. Tot besluit werd een collecte gehouden om enkele rookwaren en andere geschenken aan te bieden aan de initiatiefnemer van het midwinterhoorn-reveil, Toon Borghuis uit Oldenzaal, die reeds enkele jaren in Enschede wordt verpleegd. Bij deze aanbieding zullen de blazers van Saasveld hun midwinterhoorns doen klinken.

'SINT MARTEN'

LOSSER — Naar schatting 1500 kinderen namen op 11 nov. deel aan de traditionele 'Sinte Märten'-rondgang door Losser.

DUIZEND BEZOEKERS IN OECUMENISCHE DIENST

ENSCHEDA — Onder onverwacht grote belangstelling werd op zondag 29 nov. in de Grote Kerk op de Markt te Enschede een oecumenische dienst gehouden. Dominee P. van Dijk — campuspastor op de Techn. Hogeschool Twente — leidde de woorddienst, terwijl de dienst van de tafel werd geleid door pastoor H. W. Boss. De samenkomst vond plaats in aansluiting op gesprekken in het kader van het *Twents Beraad van Kerken*. De toeloop van duizend belangstellenden wekt de verwachting, dat de middeleeuwse kerk in het hart van de stad weer functioneel zou kunnen worden door hier regelmatig oecumenische diensten te houden.

FACULTEIT MILIEUBEHEER AAN THT

ENSCHEDA — De Tweede Kamerleden Van Dijk (VVD) en Schuring (CHU) hebben een nota opgesteld, waarin wordt aangedrongen op de vestiging van een faculteit milieubeheer aan de Techn. Hogeschool Twente.

VRIJWILLIGE RUIL VERKAVELING GRONDEN 'ZUIDELIJKE BANDWEG'

ENSCHEDA — In opdracht van Rijkswaterstaat zal de Kon. Ned. Heidemaatschappij de mogelijkheden onderzoeken, om te komen tot een vrijwillige ruilverkaveling tussen eigenaren van gronden in een brede strook langs het eerste deel van de toekomstige 'Zuidelijke Bandweg' tussen Enschede en Hengelo; [zie de kaart op p. 5 van dit nummer].

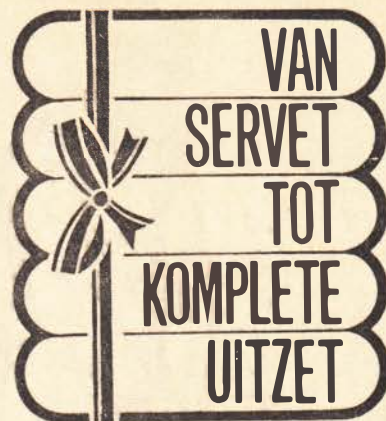
Voor alle betrokkenen, zoals pachters en eigenaren, zullen op 17 december in Hengelo en Usselo voorlichtingsbijeenkomsten worden gehouden, waarop de bedoelingen nader zullen worden uitgelegd.

GENTLEROY VOOR VRIJETIJD- KLEDING

KONINKLIJKE TEXTIELFABRIEKEN
GEBR. VAN HECK N.V. ENSCHEDE.

JORZOLINO

KONINKLIJKE TEXTIELFABRIEKEN
JORDAAN-TER WEEME N.V. HAAKSBERGEN

ERICA-SERVICE

Doe het zelf en maak van uw tuin een LUSTHOF. Kosteloos maakt ERICA voor U een grondplan. *Vraagt inlichtingen.*

VéGé

voor ^U_W levensmiddelen

guller met zegels... guller met guldens

Op VéGé-artikelen steeds
10 0/0 kort. in geldzegels

N.V. Aanneming-Mij. vh.

H. W. TE PAS

Enschede

Burgerlijke en Utiliteitsbouw
Gewapend Betonbouw
Grond- Water- en Wegenbouw

hengelo

SPAR

HILBERDINK

GROTE SORTERING
TAFEL-, THEE- EN ONTBIJT-
SERVIEZEN

Marktstr. 25 — Hengelo

Wij verzorgen:

een avond vullend

kleurenfilm programma

over Twente

FOTOPRINS, Tuindorpstr. 28. Hengelo

NIEUW:

Heerlijk
frisse

Magere Vruchten- Yoghurt

(aardbeimensmaak)
58 ct per halve liter

De melkman van de H.C.M. heeft het.

Voor al uw

wapens en munitie

naar

Wapenhandel

HUISKES

Molenstraat 15

Delden

Voor **SPEELGOED**
in elke prijs!

't Kinderparadijs

Willemstraat 35 - Hengelo (O.)

Makelaarskantoor

ROTTINK N.V.

Deldenerstraat 36-38. Telefoon 13041, Hengelo (O.)

VASTE GOEDEREN ♦ ASSURANTIËN ♦ HYPOTHEKEN